

Perinatologické zamyšlení

XIX. Neonatologické setkání
XIII. Hanákovy dny
Rozdrojovice 3.-5. června 2011

Ivo Borek
Neonatologické oddělení FN Brno

Hranice
viability

Evropská rada pro resuscitaci 2005

Nedoporučuje zahajovat resuscitaci extrémně nezralých plodů do 23.t.g. a 400 g. Resuscitaci zahajujeme u dětí od 25.t.g., pokud nejsou známky závažného fetálního postižení v důsledku hypoxie či infekce. V případech nejisté prognózy na hranici viability s vysokým procentem morbiditity respektovat přání rodičů.

Zahájení resuscitace a intenzivní péče

-22.+6

resuscitace NE

intenz.péče NE

23+0-23+6

resuscitace NE

intenz.péče ANO při pozit.IS

24+0-24+6

resuscitace ANO při pozit.IS

intenz.péče ANO

25+0-

resuscitace ANO

intenz.péče ANO

Česká neonatologická společnost

- Individuální poskytování péče i novorozencům 1 – 2 týdny pod uměle vytvořenou hranicí viability (většina se rodí s PH nad 500 g) vyjadřuje neschopnost primární predikce prognózy a respekt k biologické variabilitě ve vzájemné interakci s objektivními proměnnými poskytované péče na určitém stupni vývoje medicínského poznání a technologických možností.

ILBWI do 500 g FN Brno 2000 - 2010

- Zahájení péče u 28 plodů
- Exitus do 24 hodin (= abort) u 9 plodů, tzn. 19 plodů se stává živě rozenými dětmi

ILBWI přeživší 24 hodin

Neonatologické odd. FN Brno

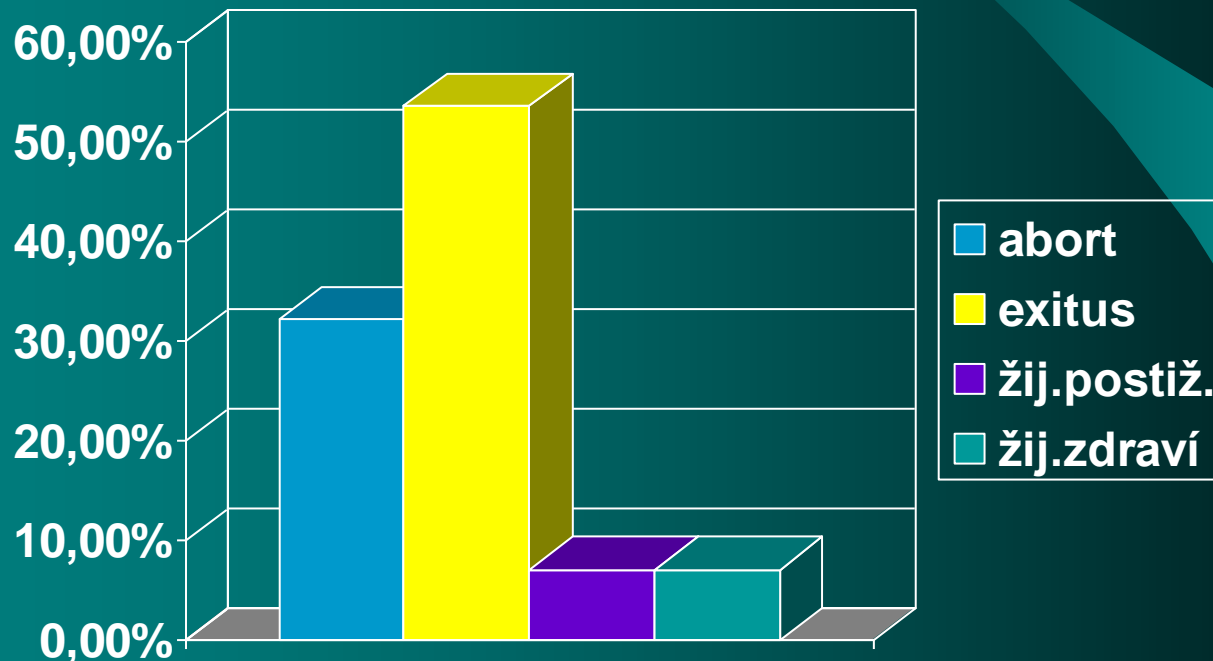
2000 - 2010

- 19 případů ... 15 zemřelo (průměrná doba života 16 dnů)
... 4 žijí

Žijící – stav ve 2 letech věku:

1. 130. den do domácí péče, ROP III., kryo, laser, brýle, chůze od 3 let, PM retardace
2. 113. den do domácí péče, ROP III., kryo, laser, oper. strabismu, brýle -14 D, nestabilní chůze
3. 104. den do domácí péče, chůze, smysly, PMV norm.
4. 81. den do domácí péče, malý vzrůst, sama chodí, neurologický i vývojový nález je fyziologický

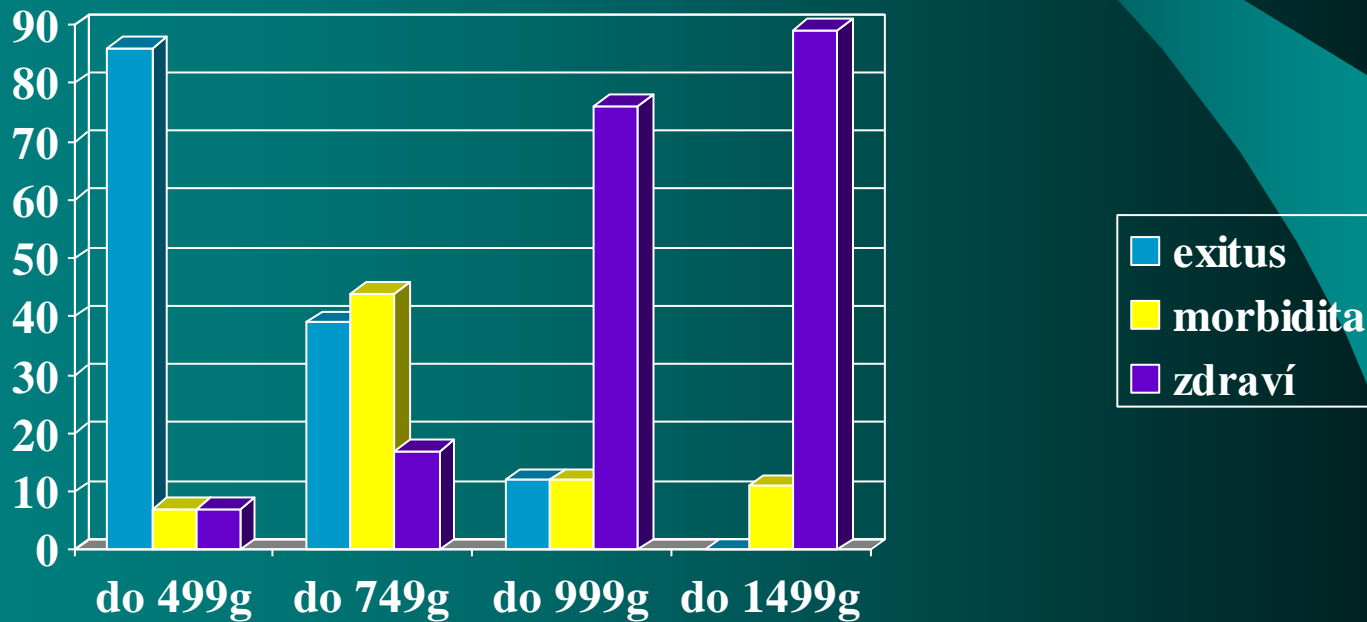
Výsledky při poskytnutí intenzivní a resuscitační péče u plodů pod 500 g (ILBWI) ve FN Brno 2000 - 2010

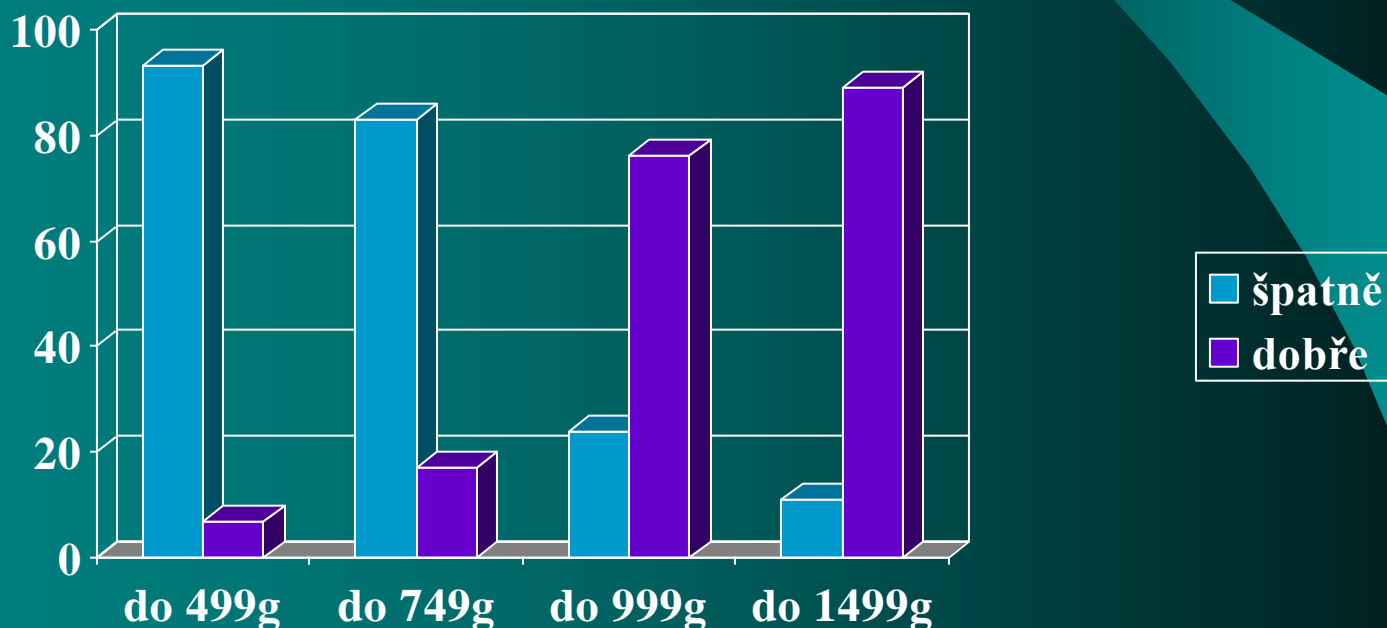
Prognóza závažných nezralostních stavů ve FN Brno dle por.hm.

- Novorozenci s velmi nízkou porodní hmotností (NVNPH) - 1 000 – 1 499 g
Very low birth weight infants (VLBWI)
- Novorozenci s extrémně nízkou porodní hmotností (NENPH) - 750 – 999 g
- 500 – 749 g
Extremely low birth weight infants (ELBWI)
- Novorozenci s neuvěřitelně nízkou porodní hmotností (NNNPH) - do 499 g
Incredible low birth weight infants (ILBWI)

Prognóza nezralostních stavů na Neonatologickém oddělení FN Brno

Prognóza stručně, jasně a pravdivě na častou rodičovskou otázku: „...a jak to asi dopadne?“

Hranice viability na okresním pracovišti

Česká republika

	Perinatální mortalita CELKEM			Mrtvorozenost		Časná novorozenecká		
	(500+)	(mixed)	(1000+)	(500+)	(1000+)	(500+)	(1000+)	
< 500	352,94			0,00		352,94		
500-749	546,62			479,10		129,63		
750-999	185,76			105,26		89,97		
1000-1499	68,33			61,82		6,94		
1500-1999	33,86			25,90		8,18		
2000-2499	10,56			7,74		2,84		
2500-2999	2,76			2,42		0,33		
3000-3999	1,00			0,81		0,19		
4000+	0,97			0,97		0,00		
Celkem	4,86	3,31	2,87	3,90	2,36	0,96	0,51	
Bez VVV	3,79	2,89	2,49	3,06	2,17	0,73	0,33	

Perinatologická centra

	Perinatální mortalita CELKEM			Mrtvorozenost		Časná novorozenecká		
	(500+)	(mixed)	(1000+)	(500+)	(1000+)	(500+)	(1000+)	
< 500	312,50			0,00		312,50		
500-749	494,02			430,28		111,89		
750-999	137,18			72,20		70,04		
1000-1499	35,09			29,69		5,56		
1500-1999	19,70			13,14		6,66		
2000-2499	11,80			8,74		3,09		
2500-2999	3,48			2,61		0,87		
3000-3999	0,81			0,65		0,16		
4000+	1,31			1,31		0,00		
Celkem	7,39	4,17	3,21	5,67	2,46	1,73	0,75	
Bez VVV	5,09	3,33	2,49	3,87	2,13	1,22	0,36	

Bez center

	Perinatální mortalita CELKEM			Mrvorozenost		Časná novorozenecká		
	(500+)	(mixed)	(1000+)	(500+)	(1000+)	(500+)	(1000+)	
< 500	1000,00			0,00		1000,00		
500-749	766,67			683,33		263,16		
750-999	478,26			304,35		250,00		
1000-1499	204,42			193,37		13,70		
1500-1999	55,70			45,57		10,61		
2000-2499	9,72			7,07		2,67		
2500-2999	2,40			2,33		0,07		
3000-3999	1,09			0,88		0,21		
4000+	0,81			0,81		0,00		
Celkem	3,58	2,88	2,70	3,00	2,30	0,58	0,40	
Bez VVV	3,13	2,67	2,50	2,65	2,19	0,49	0,31	

Porod dvojčat v okresní nemocnici

- Těhotenství po IVF
- Pod hranicí viability: 22. t.g. + 4 dny !!!
- Nekompromisní volání Neonatal Transportu k porodu (80 km)
- Gemellus A – por.hmotnost 500 g !!! (gem.B – potrat)
- Apgar score 0 – 1 – 6 !!!
- Intubace, surfaktant, UPV, UVC, transport do PC
- Moribundní, exitus za 8 hodin

Transport in utero

Počty nezralých <1499g v letech 2001 až 2010 v JM kraji

	2001	2007	2008	2009	2010
1. BRNO - FN	112	157	137	151	144
2. BRNO - Polní	0	0	0	2	0
3. Kyjov	0	2	0	4	0
4. Znojmo	1	2	1	3	5
5. Břeclav	0	0	0	2	1
6. Boskovice	0	3	1	1	2
7. Vyškov	0	0	1	1	0
8. Ivančice	0	0	1	0	0
9. Hodonín	1	-	-	-	-
CELKEM	114	164	141	164	152

JM kraj 2010

- transport in utero

- Do 1499 g porozeno 144 dětí v PC Brno
8 dětí mimo PC

tzn. 95 % porozeno v PC

- Do 999 g porozeno 53 dětí v PC Brno
4 děti mimo PC

tzn. 93 % porozeno v PC

Selhání transportu v děloze

- Gemini biamniales bichoriales post IVF/ET
- Hospitalizace ve 26.t.g. pro tonizace, indukce plicní maturace nezahájena (okr. nem.)
- Ve 3 ráno žádost na Neonatal Transport o dojezd k rozbíhajícímu se porodu
- Gem.A porozen ve 3,37 hod., PH 1000 g
- Gem.B porozen ve 3,40 hod., PH 900 g
- Po příjezdu transportní služba intubuje, aplik. surfaktant, zajišťuje cévní přístup, transport do PC
- Gem.A: po 68 dnech domů
- Gem.B: exitus 8.den

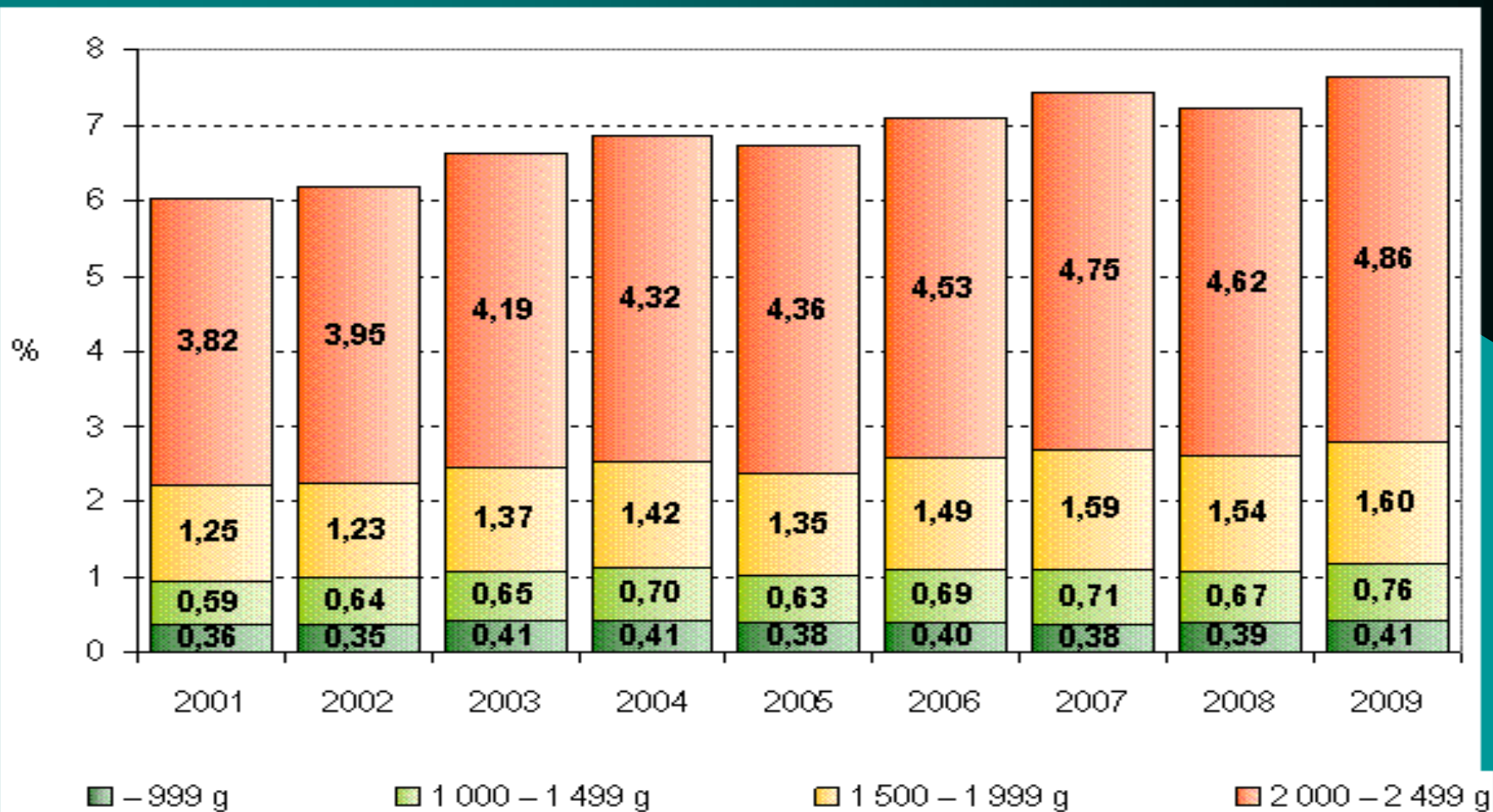
Honzik

23.10.2010

1000 g 36 cm

Incidence
nezrality,
dvojčata, ART

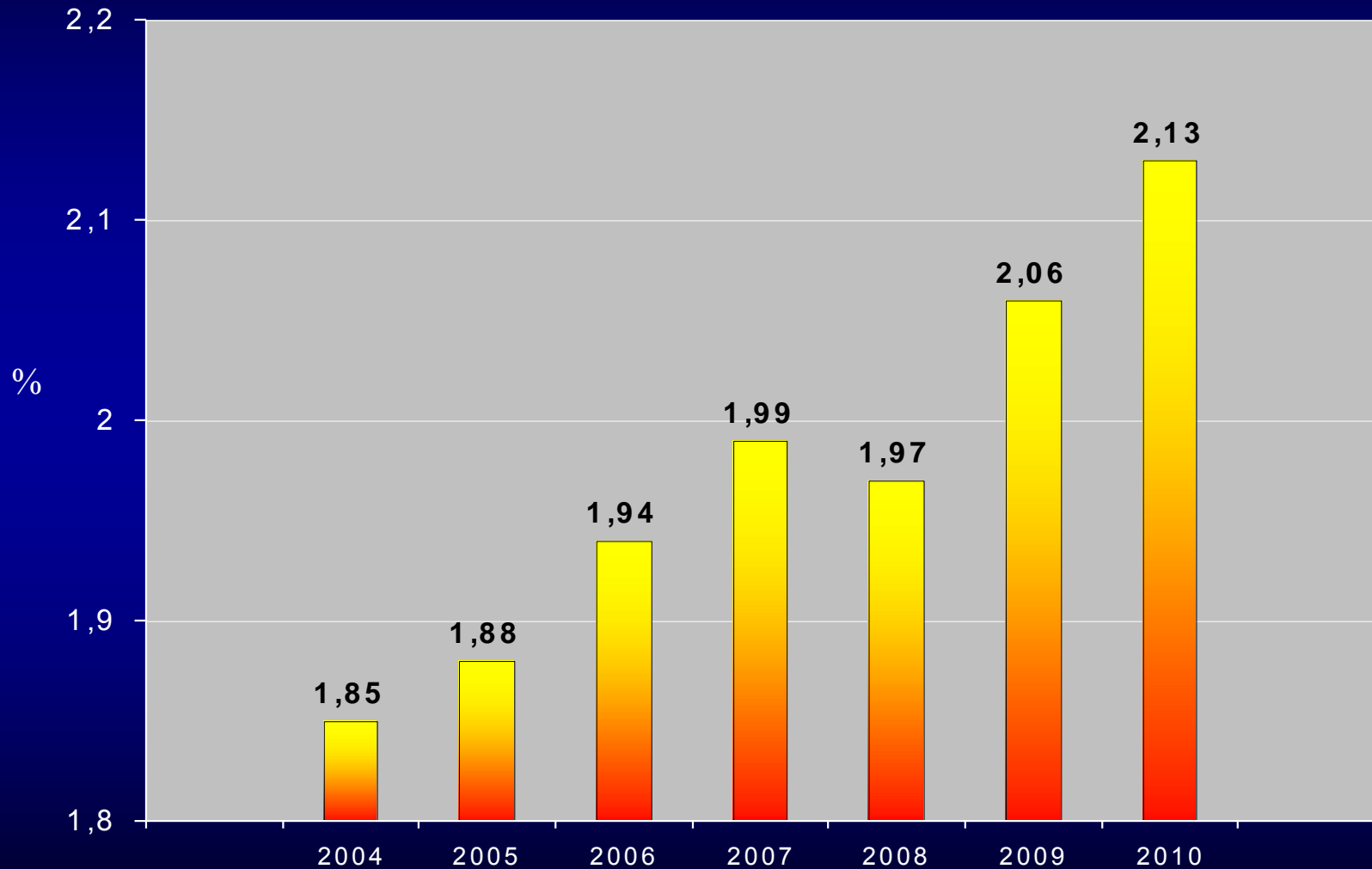
Počty nedonošených dětí v ČR 2000 - 2009

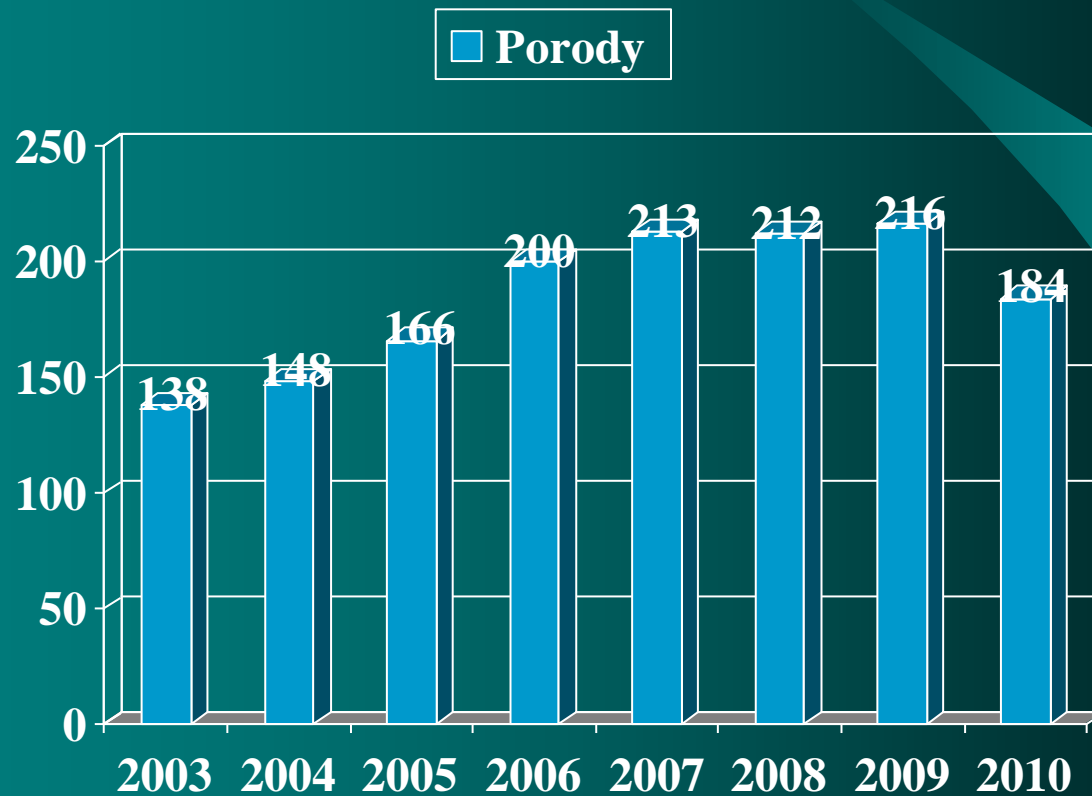
Vícečetné porody (od 500 gramů) v ČR

Vícečetné porody			
	Dvojčata	Trojčata	Vyšší
Rok	N	N	N
2004	1822	21	0
2005	1927	13	0
2006	2074	15	0
2007	2307	22	0
2008	2371	17	0
2009	2392	15	0
2010	2442	12	0

Podíl počtu porodů vícečetných na celkovém počtu porodů v období 2004-2010

FN BRNO – porody dvojčat

Neonatologické oddělení FN Brno

- prognóza dvojčat -

- 25% musí být přijato pro život ohrožující nezralostní stav na jednotku intenzivní a resuscitační péče
- 2/3 dětí z dvoučetných těhotenství jsou novorozenci s nízkou porodní hmotností hospitalizovaní na oddělení pro patologické novorozence

Extrémně nezralá dvojčata

- 24. týden těhotenství po IVF/ET
- porodní hmotnosti 550 g a 650 g
- doba hospitalizace do propuštění z porodnice do domácí péče 155 dnů u každého z dvojčat
- hospitalizační účet: I. dvojče 2 068 058,-
II. dvojče 2 427 526,-
celkem: 4 495 584,-
- náklady odpovídají hospitalizaci 1 215 fyziologických novorozenců, tj. 2 okresní porodnice za rok

A pokračování ?

- Domácí péče u prvního dvojčete trvala **6 dnů**
- Následovala hospitalizace pro infekci ? v délce **3 týdny**

- Domácí péče u druhého dvojčete trvala **3 dny**
- Následovala hospitalizace pro infekci ? v délce **5 týdnů**

Mortalita a závažná pozdní morbidita

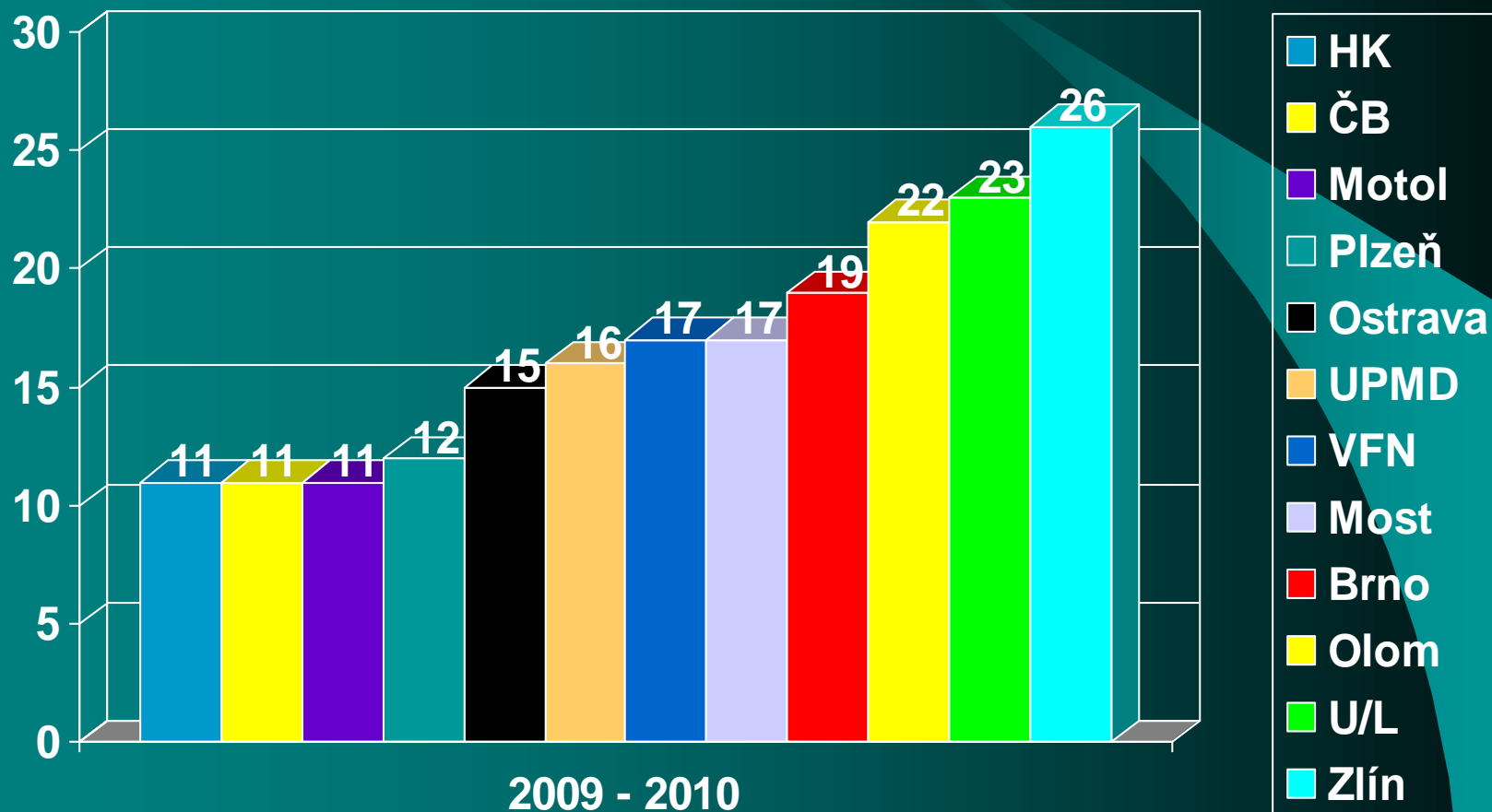
Marnost nad marnost

- II. těhotenství po IVF – **7. pokus !** (1x abort)
- Gemini biamniales bichoriales
- V 19. t.g. masívní odtok PV u 1. dvojčete
- Ve 22.+4 abort 1.dvojčete
- Za 11 hod. a 25 min. odložený porod 2.dvojčete
- PH 490 g, resuscitace, surfaktant, ad JIRPN
- Komplikovaný průběh, rozvoj NEC
- Interdisciplinární konzultace: není indikována chirurgická intervence
- 15. den exitus letalis

Zhodnocení roku 2010

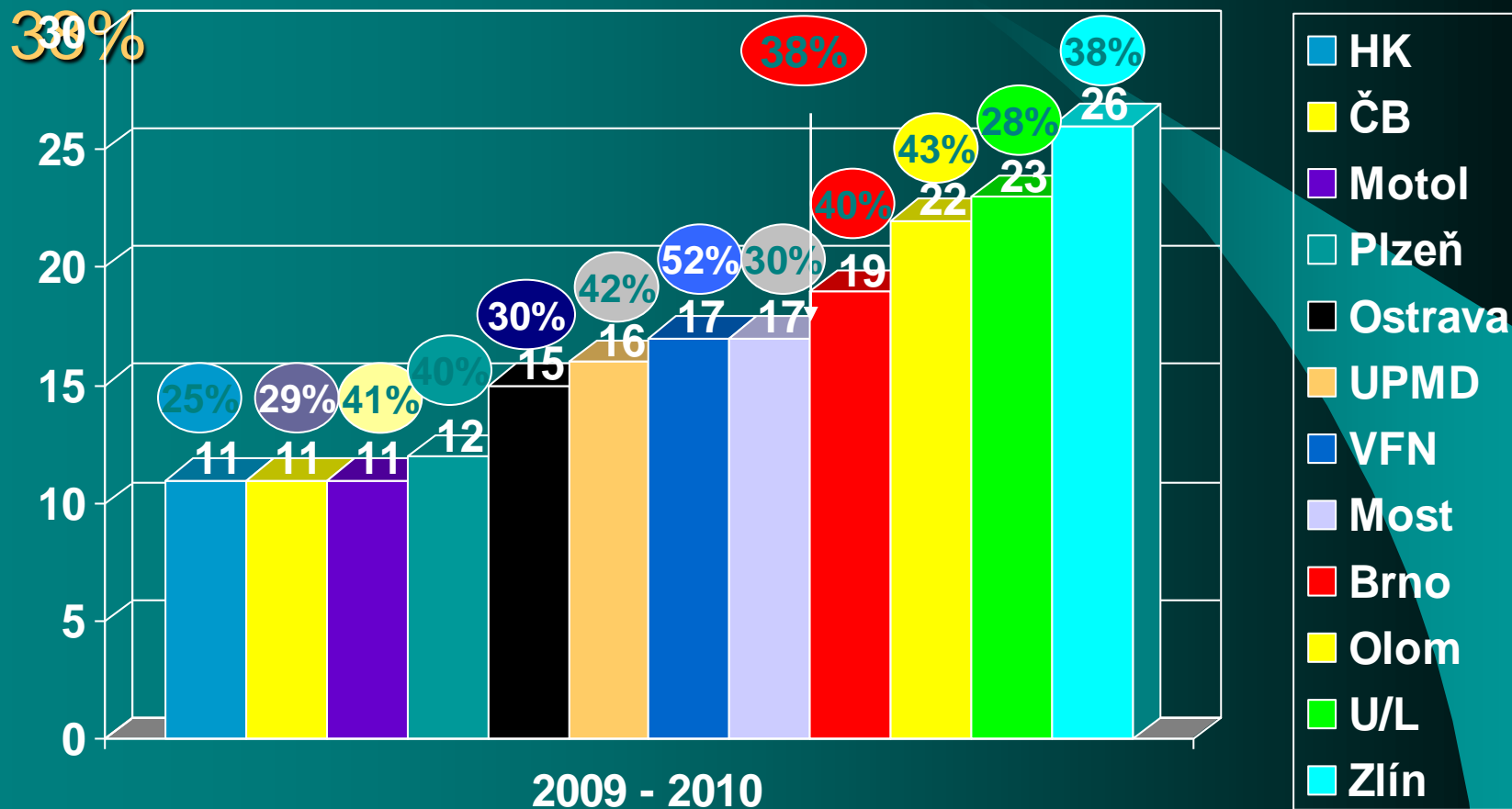
- Mírný pokles incidence dvojčat, přesto:
 - ... rozhodující faktor incidence nezralosti
 - ... přetížení úseků neonatální intenzivní a intermediární péče
 - ... hlavní zatížení rozpočtu, personálního a přístrojového zajištění
 - ... negativní ovlivnění perinatologických ukazatelů péče
- další problémy:
infekce, abusus drog, migrace, sociální problematika
- dominantním problémem a prioritou neonatologické péče zůstává nemocnost a následky novorozenců s porodní hmotností pod 1000 g, která se však zvolna zlepšuje

Mortalita NENPH na PC ČR 2009 – 2010

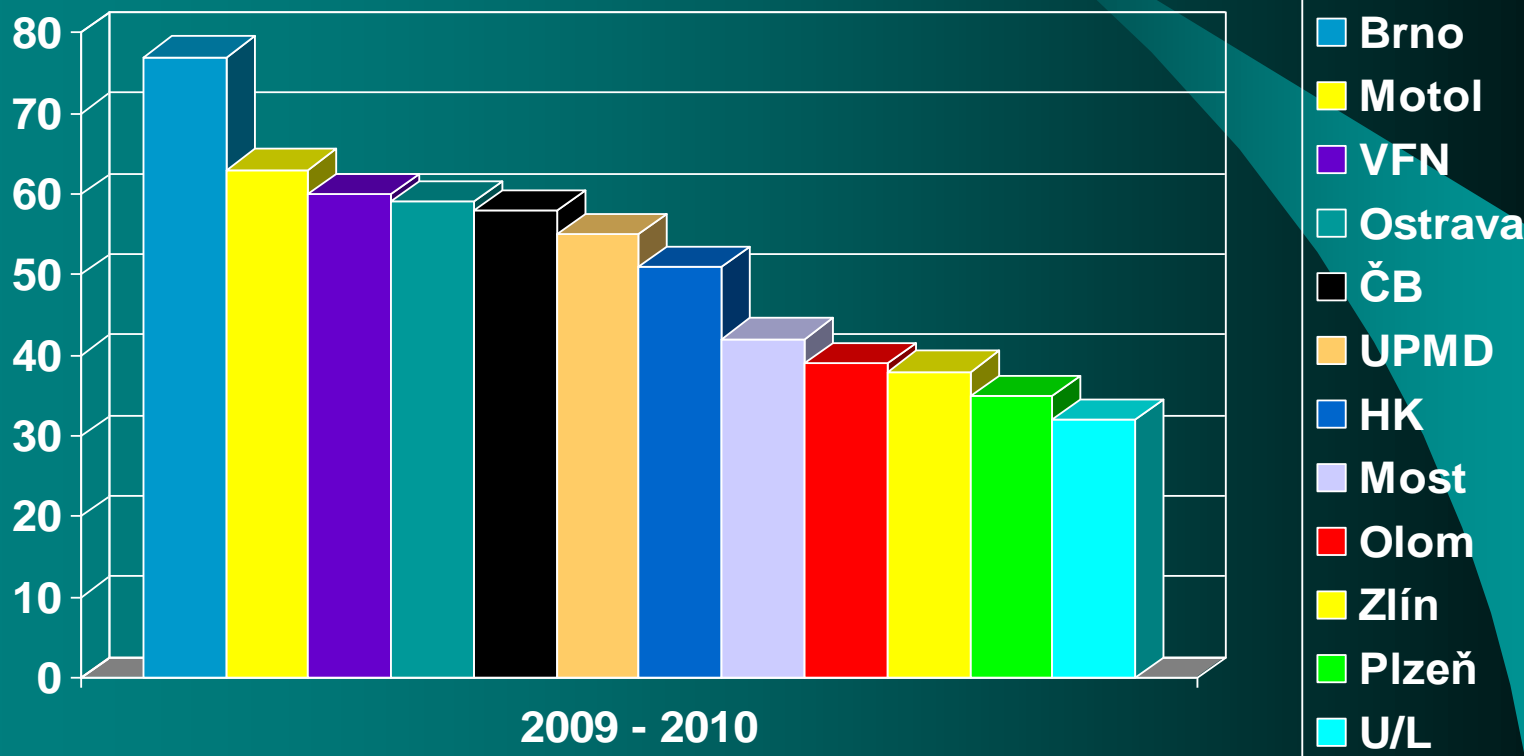

Mortalita NENPH na PC ČR 2009 – 2010

Poměrné zastoupení n. s p.h. < 750g, CR PC

Šance na přežití NENPH bez vážné neonatální morbidity na PC ČR (bez IVH III.-IV.st., cPVL, VM, ROP \geq 3st., BPD₃₆) 2009 - 2010

.. a na závěr
dva grafy

ELBWI do 999g ČR 1993 – 2009

živě narození a propuštění

Projekce obyvatelstva – živě rození

